

Βρυξέλλες, 27 Ιανουαρίου 2022
(OR. fr, en)

5561/22

LIMITE

MIGR 20
JAI 96
ASILE 12
FRONT 38
RELEX 102

**Διοργανικός φάκελος:
2021/0401(CNS)**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων

αριθ. προηγ. εγγρ.: 5614/22

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 14692/21

Θέμα: Πρόταση ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα υπέρ της Λετονίας, της Λιθουανίας και της Πολωνίας

- *Επιβεβαίωση του τελικού συμβιβαστικού κειμένου με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας*
- *Απόφαση διαβούλευσης με άλλο θεσμικό όργανο ή οργανισμό*

1. Le 1 décembre 2021, la Commission a publié une proposition de décision du Conseil relative à des mesures d'urgence provisoires en faveur de la Lettonie, de la Lituanie et de la Pologne, fondée sur l'article 78, paragraphe 3, du traité sur le fonctionnement de l'Union européenne.
2. L'examen par les conseillers JAI et le groupe «Asile» a débuté le 6 décembre 2021 et s'est achevé le 26 janvier 2022.
3. La présidence estime qu'un compromis a été atteint, juste et équilibré tenant compte des points de vue exprimés par les Etats membres.

4. Les amendements apportés à la proposition de la Commission figurant dans le document ST 14692/21 sont indiqués en caractères **gras** et les passages supprimés sont indiqués par des crochets [...].
 5. Compte tenu de ce qui précède, le Coreper est invité à approuver le texte de compromis figurant à l'annexe de la présente note, afin de lancer la consultation obligatoire du Parlement européen.
-

2021/0401 (CNS)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα υπέρ της Λετονίας, της Λιθουανίας και της Πολωνίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), εφόσον ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επείγουσα κατάσταση, λόγω αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, προσωρινά μέτρα υπέρ του εν λόγω κράτους μέλους ή των εν λόγω κρατών μελών, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

¹ ΕΕ C της , σ. .

- (2) Από το καλοκαίρι του 2021 η Ένωση στο σύνολό της, και ιδίως η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία, αντιμετωπίζουν υβριδική απειλή, με τη μορφή της εργαλειοποίησης **μεταναστών [...]**. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα μια άνευ προηγουμένου αύξηση των αντικανονικών διελύσεων των συνόρων από τη Λευκορωσία. Ενώ τα τελευταία χρόνια δεν είχε σημειωθεί σχεδόν καμία απόπειρα αντικανονικής διέλευσης των εξωτερικών συνόρων από τη Λευκορωσία προς την ΕΕ, αυτό αποτελεί πλέον καθημερινή πραγματικότητα. Η απειλή αυτή έχει προκληθεί και οργανωθεί από το καθεστώς Lukashenko, το οποίο παραπλανά και παρασύρει μετανάστες στα σύνορα με τη συνεργασία διακινητών μεταναστών και εγκληματικών δικτύων.
- (3) Η εν λόγω εργαλειοποίηση οδήγησε σε μια σοβαρή κατάσταση για τους μετανάστες αυτούς στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη Λευκορωσία. Οι ενέργειες της Λευκορωσίας έχουν προκαλέσει ανθρωπιστική κρίση, ενώ έχουν ήδη επιβεβαιωθεί θάνατοι. Την πρωταρχική ευθύνη για την αντιμετώπιση αυτής της κρίσης φέρει η Λευκορωσία, καθώς δεσμεύεται από τη Σύμβαση της Γενεύης, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της μη επαναπροώθησης. Ως εκ τούτου, η Λευκορωσία οφείλει να παράσχει επαρκή προστασία για τους μετανάστες στο έδαφός της και να συνεργαστεί με τον Ύπατο Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ) προς τον σκοπό αυτό. Αν και η περιορισμένη πρόσβαση παρεμποδίζει το έργο της αξιολόγησης των αναγκών στη λευκορωσική πλευρά των συνόρων, η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με τα Ηνωμένα Έθνη και τους ειδικευμένους οργανισμούς τους, καθώς και με συναφείς οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ανθρωπιστικές οργανώσεις-εταίρους, ώστε να αποτραπεί η περαιτέρω όξυνση της ανθρωπιστικής κρίσης, ενόψει και της επιδείνωσης των καιρικών συνθηκών. Με πρόσφατες αποφάσεις κινητοποιήθηκε ποσό 700 000 EUR σε ανθρωπιστική χρηματοδότηση για τη στήριξη των εταίρων στην παροχή βοήθειας σε ευάλωτα άτομα [...] στα σύνορα και εντός της Λευκορωσίας.

(4) [...]

Στη διάρκεια του 2020 η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία έλαβαν συνολικά 1 915 αιτήσεις ασύλου. Για το 2021 ο αριθμός των αιτήσεων ασύλου ανήλθε σε 10 769 συνολικά, δηλαδή αυξήθηκε περισσότερο από 560 %. Εξετάζοντας τα τρία αυτά κράτη μέλη ξεχωριστά, η αύξηση για το καθένα το 2021 σε σύγκριση με το 2020 ήταν 414 % για τη Λετονία, 1 050 % για τη Λιθουανία και 493 % για την Πολωνία. Τα στοιχεία αυτά φανερώνουν τον αιφνίδιο και πρωτοφανή χαρακτήρα της εισροής υπηκόων τρίτων χωρών ως αποτέλεσμα της εργαλειοποίησης των μεταναστών από τη Λευκορωσία. Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αυτά, είναι σημαντικό η ΕΕ να διατηρήσει την επαγρύπνησή της επιτρέποντας στα σχετικά κράτη μέλη να συνεχίσουν να αντιδρούν καταλλήλως με βάση τα μέτρα που προβλέπει η παρούσα απόφαση. Η ραγδαία εισροή είχε ως αποτέλεσμα να ασκηθεί εξαιρετική πίεση στα συστήματα ασύλου των προαναφερόμενων κρατών μελών, οι συνέπειες της οποίας συσσωρεύονται με το πέρασμα του χρόνου.

(5) Η Ένωση έχει καταδικάσει απερίφραστα και στο υψηλότερο επίπεδο αυτή την εργαλειοποίηση [...] των μεταναστών [...]. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέτασε την απειλή αυτή στις συνόδους του τον Ιούνιο και τον Οκτώβριο του 2021². Στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης, η Πρόεδρος κα von der Leyen χαρακτήρισε τις ενέργειες της Λευκορωσίας ως υβριδική επίθεση με στόχο την αποσταθεροποίηση της Ευρώπης³. Οι ενέργειες αυτές δείχνουν ότι επιχειρείται σταθερά η δημιουργία συνεχούς και παρατεταμένης κρίσης στο πλαίσιο μιας ευρύτερης συντονισμένης προσπάθειας για αποσταθεροποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπονόμευση της κοινωνίας και των βασικών θεσμών. Αποτελούν πραγματική απειλή και συνιστούν κίνδυνο για την ασφάλεια της Ένωσης.

² Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 24ης-25ης Ιουνίου 2021 και της 20ής-21ης Οκτωβρίου 2021.

³ Ομιλία για την κατάσταση της Ένωσης το 2021, 15 Σεπτεμβρίου 2021.

- (6) Η παρούσα πρόταση ακολουθεί την πρόσκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προς την Επιτροπή, στα συμπεράσματά του της 22ας Οκτωβρίου **2021**, να προτείνει τυχόν αναγκαίες αλλαγές στο νομικό πλαίσιο της Ένωσης και συγκεκριμένα μέτρα για τη διασφάλιση άμεσης και κατάλληλης αντιμετώπισης της υβριδικής απειλής σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και τις διεθνείς υποχρεώσεις. [...] Τα μέτρα αυτά θα αποσκοπούν στην περαιτέρω στήριξη της Λετονίας, της Λιθουανίας και της Πολωνίας για τη διαχείριση της τρέχουσας κατάστασης με ελεγχόμενο και ταχύ τρόπο, σεβόμενες απολύτως τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις διεθνείς υποχρεώσεις.
- (7) Για την αντιμετώπιση της τρέχουσας κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η Λιθουανία, η Λετονία και η Πολωνία έχουν κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης και έχουν εντείνει την επιτήρηση των συνόρων και άλλα μέτρα ελέγχου των συνόρων για να προστατεύσουν την ακεραιότητα και την ασφάλεια της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτών των μέτρων, τα εν λόγω κράτη μέλη αναγκάστηκαν να περιορίσουν τον αριθμό των ανοικτών συνοριακών σημείων διέλευσης και να τοποθετήσουν σημαντικό αριθμό συνοριοφυλάκων κατά μήκος των χερσαίων συνόρων με τη Λευκορωσία. Επιπλέον, πρέπει να διαχειριστούν τους υπηκόους τρίτων χωρών που φθάνουν στα σύνορά τους, πολλοί από τους οποίους ζητούν ή προτίθενται να ζητήσουν διεθνή προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εκείνους που βρίσκονται ήδη στο έδαφός τους.
- (8) Η Ένωση έχει επιδείξει την αποφασιστική στήριξή της προς τα οικεία κράτη μέλη που στοχοποιούνται από το καθεστώς της Λευκορωσίας και τα οποία διαχειρίζονται τα εξωτερικά σύνορα εξ ονόματος της ΕΕ.

- (9) Η Επιτροπή έχει χορηγήσει έκτακτη χρηματοδοτική συνδρομή στη Λιθουανία. Επιπροσθέτως των 360 εκατ. EUR που προβλέπονται για τα οικεία κράτη μέλη στο πλαίσιο του μέσου για τη διαχείριση των συνόρων και των θεωρήσεων (BMVI) για την τρέχουσα χρηματοδοτική περίοδο, η Επιτροπή έχει διαθέσει επίσης περαιτέρω συμπληρωματική χρηματοδότηση ύψους περίπου 200 εκατ. EUR που θα είναι διαθέσιμη για το 2021 και το 2022. Εξάλλου, η Λιθουανία ενεργοποίησε τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της ΕΕ και η Επιτροπή συντονίζει τη βοήθεια από 19 κράτη μέλη. Μέσω του μηχανισμού, η Λιθουανία παρέλαβε σκηνές, κρεβάτια, συστήματα θέρμανσης και άλλα είδη, ζωτικά για την κάλυψη των αναγκών των μεταναστών που βρίσκονται στο λιθουανικό έδαφος. Η επιλογή αυτή παραμένει ανοικτή για τη Λετονία και την Πολωνία.
- (10) Επιπλέον, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), **ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA) [...] και ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ)** παρέχουν επιχειρησιακή στήριξη στα κράτη μέλη που ζήτησαν τη συνδρομή τους για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν την τρέχουσα κατάσταση κρίσης. Ειδικότερα, οι οργανισμοί έχουν αποστείλει εμπειρογνώμονες για να εξετάσουν τις αιτήσεις ασύλου και να υλοποιήσουν μέτρα ελέγχου των συνόρων και συλλογής πληροφοριών, και εργάζονται για την ενίσχυση των δυνατοτήτων επιστροφής και τη διεξαγωγή επιχειρήσεων επιστροφής. Η επιχειρησιακή αυτή στήριξη έχει ήδη οδηγήσει σε σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων επιστροφής. Οι οργανισμοί μπορούν πλέον να εντείνουν περαιτέρω την επιχειρησιακή στήριξη **ανάλογα με τις ανάγκες τους.** [...] Είναι σημαντικό για τα τρία οικεία κράτη μέλη να αξιοποιήσουν στο έπακρο τη στήριξη αυτή.

- (11) Η χρηματοδοτική και επιχειρησιακή αυτή στήριξη υποστηρίζεται από δράσεις στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής που αποσκοπούν να αντιμετωπίσουν την κατάσταση της εργαλειοποίησης και να περιορίσουν τις αφίξεις. Πέρα από τη συνολική δέσμη οικονομικών και χρηματοοικονομικών κυρώσεων και την απαγόρευση των πτήσεων μέσω του εναέριου χώρου της Ένωσης και της πρόσβασης των αερομεταφορέων της Λευκορωσίας στους αερολιμένες της Ένωσης ως αντίδραση στις νόθες εκλογές και στην εκτροπή της πτήσης της Ryanair, η Ένωση έλαβε πρόσθετα μέτρα ειδικά για την αντιμετώπιση της εργαλειοποίησης των μεταναστών από τη Λευκορωσία. Στις 9 Νοεμβρίου 2021 το Συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση της Επιτροπής για μερική αναστολή της συμφωνίας ΕΕ-Λευκορωσίας σχετικά με την απλούστευση της έκδοσης θεωρήσεων. Στις 15 Νοεμβρίου 2021 το Συμβούλιο τροποποίησε το καθεστώς κυρώσεων της ΕΕ κατά της Λευκορωσίας και η Ένωση μπορεί πλέον να θέσει στο στόχαστρο τόσο πρόσωπα όσο και οντότητες που οργανώνουν ή συμμετέχουν σε δραστηριότητες που διευκολύνουν την παράνομη διέλευση των συνόρων της ΕΕ. Στις 23 Νοεμβρίου **2021** η Επιτροπή κατέθεσε πρόταση για την πρόληψη και τον περιορισμό των δραστηριοτήτων μεταφορέων που εμπλέκονται σε πράξεις παράνομης διακίνησης ή εμπορίας ανθρώπων στην Ένωση ή διευκολύνουν τέτοιες πράξεις.
- (12) Η Επιτροπή, ο ύπατος εκπρόσωπος, επικουρούμενος από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, και τα κράτη μέλη έχουν καταβάλει εντατικές διπλωματικές προσπάθειες σε σχέση με τις κυριότερες χώρες καταγωγής και διέλευσης ώστε να αποτραπούν περαιτέρω αφίξεις υπηκόων αυτών των χωρών μέσω της Λευκορωσίας. Οι προσπάθειες αυτές περιλαμβάνουν δραστηριότητες προσέγγισης και εντατικές επισκέψεις σε βασικές χώρες-εταίρους καταγωγής και διέλευσης με στόχο να καταπολεμηθούν οι προσπάθειες παραπληροφόρησης εκ μέρους της Λευκορωσίας, να περιοριστούν οι αναχωρήσεις και να παρασχεθεί στήριξη για την υποδοχή των υπηκόων τους που βρίσκονται επί του παρόντος [...] στη Λευκορωσία. Η προσέγγιση περιλαμβάνει επίσης άμεσες επαφές με αερομεταφορείς και με αρχές της πολιτικής αεροπορίας για τη διερεύνηση τρόπων που θα συμβάλουν στον περιορισμό των μη καλόπιστων ταξιδιών στη Λευκορωσία.

- (13) Αυτές οι διπλωματικές, ανθρωπιστικές, επιχειρησιακές και οικονομικές προσπάθειες που καταβάλλονται από την Ένωση ή τα κράτη μέλη της έχουν αποφέρει γρήγορα αποτελέσματα. Οι οδοί διέλευσης που εκμεταλλεύονται οι διακινητές για να μεταφέρουν μετανάστες στα σύνορα της Λευκορωσίας κλείνουν η μία μετά την άλλη. Ωστόσο, οι δράσεις που ενορχηστρώνει η Λευκορωσία εξακολουθούν να αποτελούν πραγματικό και υπαρκτό κίνδυνο για την ασφάλεια της Ένωσης και των οικείων κρατών μελών, καθώς και για την εδαφική τους ακεραιότητα. Πράγματι, το πλαίσιο παραμένει πολύ ασταθές, καθώς η Λευκορωσία εξακολουθεί να εργαλειοποιεί τους μετανάστες που συνεχίζουν να φτάνουν στα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης, κάτι που, συνεπώς, συνιστά υβριδική επίθεση κατά της ΕΕ.
- (14) Ως εκ τούτου, η κατάσταση στην περιοχή παραμένει δύσκολη για τη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πολωνία, καθώς χιλιάδες μετανάστες [...] **βρίσκονται** στο έδαφός τους και στα σύνορα ΕΕ-Λευκορωσίας, ενώ συνεχίζουν να φτάνουν υπήκοοι τρίτων χωρών ή **ανιθαγενείς**. Συνεπώς, λόγω της τρέχουσας ασταθούς και δύσκολης κατάστασης στα τρία οικεία κράτη μέλη, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν προσωρινά μέτρα προς όφελος αυτών των κρατών μελών.
- (15) Τα μέτρα θα πρέπει να εφοδιάσουν τα οικεία κράτη μέλη με τα [...] **κατάλληλα** νομικά μέσα για την ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης που χαρακτηρίζεται από αιφνίδια εισροή υπηκόων τρίτων χωρών με την οποία βρίσκονται αντιμέτωπες η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία. Τα εν λόγω προσωρινά μέτρα μπορεί να περιλαμβάνουν όλα τα μέτρα [...] **που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση** για την αποτελεσματική και ταχεία αντιμετώπιση της τρέχουσας επίθεσης. Τα μέτρα αυτά μπορούν καταρχήν και να παρεκκλίνουν από διατάξεις νομοθετικών πράξεων.

- (16) Τα μέτρα που θεσπίζονται με την παρούσα απόφαση είναι προσωρινού, έκτακτου και εξαιρετικού χαρακτήρα, και πρέπει να ληφθούν ώστε να καταστεί δυνατή η εύτακτη και αξιοπρεπής διαχείριση των ροών με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και να προστατευθεί η εδαφική ακεραιότητα και η εθνική ασφάλεια των οικείων κρατών μελών.
- (17) Με βάση την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η θέσπιση επείγουσας διαδικασίας για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου στα εξωτερικά σύνορα, κατά παρέκκλιση από ορισμένες από τις διατάξεις της οδηγίας 2013/32/ΕΕ για τις διαδικασίες ασύλου [...] και της οδηγίας 2013/33/ΕΕ για τις συνθήκες υποδοχής [...], θεωρείται η καταλληλότερη για τη στήριξη των οικείων κρατών μελών. Η επείγουσα διαδικασία για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου και τα μέτρα επιχειρησιακής στήριξης που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση **αποτελούν εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από [...]** τα οικεία κράτη μέλη για να διαχειριστούν την κατάσταση με ελεγχόμενο και αποτελεσματικό τρόπο, διασφαλίζοντας παράλληλα τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των διεθνών υποχρεώσεων, όπως υπογραμμίστηκε στην έκκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προς την Επιτροπή. Ειδικότερα, τα μέτρα της παρούσας απόφασης σέβονται το δικαίωμα ασύλου, εξασφαλίζοντας πραγματική και αποτελεσματική πρόσβαση στη διαδικασία και την αρχή της μη επαναπροώθησης.

- (18) Η επείγουσα διαδικασία για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου στα εξωτερικά σύνορα που καθορίζεται στην παρούσα απόφαση σέβεται και πρέπει να εφαρμόζεται σε πλήρη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως με τα άρθρα 1, 4, 7, 24, 18 και το άρθρο 19 παράγραφοι 1 και 2. Για να αντικατοπτρίζεται, ιδίως, η πρωταρχική σημασία που πρέπει να δίνεται στα βέλτιστα συμφέροντα του παιδιού και η ανάγκη σεβασμού της οικογενειακής ζωής, και για να διασφαλίζεται η προστασία της υγείας των οικείων προσώπων, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να προβλέπει ειδικούς κανόνες και διασφαλίσεις που θα ισχύουν για τους ανηλίκους και τα μέλη των οικογενειών τους, καθώς και για τους αιτούντες των οποίων η κατάσταση της υγείας απαιτεί ειδική και επαρκή στήριξη. Οι εγγυήσεις που προβλέπονται στην οδηγία 2013/32 (οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου) και στην οδηγία 2013/33 (οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής) σε σχέση με τους αιτούντες με ειδικές ανάγκες ή αδυναμίες θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν όσον αφορά τα πρόσωπα που υπόκεινται στην επείγουσα διαδικασία για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου. Η οδηγία 2013/33, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των διασφαλίσεων σχετικά με την κράτηση αιτούντων διεθνή προστασία, θα πρέπει να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται από τη στιγμή που υποβάλλεται αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας. Η δυνατότητα παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να θίγει την υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν ανά πάσα στιγμή τον σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και να καλύπτουν, ιδίως, τις βασικές ανάγκες των υπηκόων τρίτων χωρών ή των **ανιθαγενών** που υπόκεινται στην επείγουσα διαδικασία για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου.

- (19) Η θέσπιση επείγουσας διαδικασίας για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου στα εξωτερικά σύνορα, προσαρμοσμένης στις ειδικές ανάγκες των οικείων κρατών μελών, είναι αναγκαία, δεδομένου ότι οι ισχύουσες διατάξεις της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου δεν παρέχουν επαρκή εργαλεία για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της τρέχουσας κατάστασης έκτακτης ανάγκης που χαρακτηρίζεται από την εργαλειοποίηση μεταναστών από τη Λευκορωσία. Μολονότι ορισμένες από τις διατάξεις της οδηγίας 2013/32/ΕΕ για τις διαδικασίες ασύλου μπορούν να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση της τρέχουσας κατάστασης με εύτακτο τρόπο, δεν είναι ειδικά σχεδιασμένες για μια κατάσταση όπου η ακεραιότητα και η ασφάλεια της Ένωσης δέχονται επίθεση ως αποτέλεσμα της εργαλειοποίησης μεταναστών. Ως εκ τούτου, απαιτούνται ειδικές διαδικαστικές διατάξεις, ιδίως για τη θέσπιση επείγουσας διαδικασίας για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτή η ιδιαίτερη κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Για τις πτυχές που δεν ρυθμίζονται ειδικά στην παρούσα απόφαση, θα πρέπει να εφαρμόζονται όλοι οι άλλοι κανόνες και εγγυήσεις της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου.

[...]

- (21) Για να διασφαλιστεί ότι τα οικεία κράτη μέλη διαθέτουν την αναγκαία ευελιξία και για να αποφευχθεί η στοχοποίηση από τη Λευκορωσία συγκεκριμένων κατηγοριών υπηκόων τρίτων χωρών, θα πρέπει να είναι δυνατόν, στο πλαίσιο της επείγουσας διαδικασίας για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου που ορίζεται στην παρούσα απόφαση, τα οικεία κράτη μέλη να λαμβάνουν απόφαση στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 43 της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου σχετικά με το παραδεκτό και την ουσία όλων των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται από υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που συλλαμβάνονται ή εντοπίζονται κοντά στα σύνορα με τη Λευκορωσία μετά από παράνομη είσοδο ή που παρουσιάζονται στα συνοριακά σημεία διέλευσης. Πρέπει να τηρούνται οι εγγυήσεις που ορίζονται στο κεφάλαιο II της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου.

- (22) Στο πλαίσιο της επείγουσας διαδικασίας για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου, πρωταρχικό μέλημα των αρμόδιων αρχών θα πρέπει να είναι τα βέλτιστα συμφέροντα του παιδιού και οι διασφαλίσεις για τους αιτούντες με ιατρικές παθήσεις. Για τον λόγο αυτό, στο πλαίσιο της επείγουσας διαδικασίας για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στην εξέταση των αιτήσεων [...] που υποβάλλονται από ανηλίκους και τα μέλη των οικογενειών τους, **καθώς και από αιτούντες των οποίων η ιδιαίτερη κατάσταση από πλευράς ευπάθειας το καθιστά αναγκαίο**. Επιπλέον, όταν η κατάσταση της υγείας του αιτούντος δεν επιτρέπει την εξέταση της αίτησης στα σύνορα ή στις ζώνες διέλευσης, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία δεν θα πρέπει να εφαρμόζουν τη διαδικασία στα σύνορα. Αυτό θα πρέπει επίσης να ισχύει όταν τα προβλήματα υγείας καθίστανται εμφανή κατά την εξέταση της αίτησης. Εάν κατά την εξέταση της αίτησης καταστεί προφανές ότι ο αιτών χρειάζεται ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις και ότι δεν μπορεί να παρασχεθεί επαρκής στήριξη στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα, σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 3 της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να παραπέμψει τον αιτούντα στη συνήθη διαδικασία εντός του εδάφους.
- (22α) Προκειμένου να οργανωθούν καλύτερα στο πλαίσιο της παρούσας κατάστασης έκτακτης ανάγκης, τα οικεία κράτη μέλη μπορούν να δίνουν προτεραιότητα στην εξέταση αιτήσεων που είναι πιθανότερο να είναι βάσιμες ή προδήλως αβάσιμες.

- (23) **Τα κράτη μέλη μπορούν να καταφεύγουν στην κράτηση, μεταξύ άλλων ώστε να αποτρέψουν τη διαφυγή, σύμφωνα με την οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής και [...]** σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1 της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου [...]. Σε περίπτωση κράτησης, θα πρέπει να ισχύουν οι λόγοι και οι συνθήκες κράτησης που ορίζονται στο άρθρο 8 της οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής. **Ειδικότερα τα κράτη μέλη μπορούν να θέσουν αιτούντα υπό κράτηση μόνον εάν δεν είναι δυνατό να εφαρμοστούν αποτελεσματικά άλλα λιγότερο περιοριστικά εναλλακτικά μέτρα, όπως οι περιορισμοί στην ελευθερία κυκλοφορίας βάσει του άρθρου 7 της εν λόγω οδηγίας. [...]** Πρέπει να εφαρμόζονται οι διασφαλίσεις όσον αφορά την κράτηση οι οποίες προβλέπονται στην οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής, ιδίως για **τα ευάλωτα άτομα και για αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής [...]**. Οι εναλλακτικές λύσεις αντί της κράτησης, όπως οι περιορισμοί στην ελευθερία κυκλοφορίας ή η υποχρέωση διαμονής σε συγκεκριμένο **τόπο**, μπορεί να είναι ισοδύναμης αποτελεσματικότητας με την κράτηση στις τρέχουσες συνθήκες και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξετάζεται από τις αρχές [...].

- (24) [...] Θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη **τα οποία αφορά η παρούσα απόφαση** να παρατείνουν την προθεσμία καταχώρισης για τις αιτήσεις παροχής διεθνούς προστασίας σε έως και τέσσερις εβδομάδες **και σε έως και πέντε εβδομάδες σε περιπτώσεις επιτακτικών λόγων που συνδέονται με τη δημόσια υγεία, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013 (Eurodac).** [...] Θα πρέπει να είναι δυνατή η παράταση της μέγιστης διάρκειας εφαρμογής της διαδικασίας στα σύνορα σε δεκαέξι εβδομάδες **από την ημερομηνία υποβολής**, μέσα στο οποίο διάστημα θα πρέπει να λαμβάνεται η απόφαση σχετικά με την αίτηση, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης για ενδεχόμενη προσφυγή κατά απορριπτικής απόφασης. Αυτές οι διαδικαστικές προθεσμίες, οι οποίες είναι μεγαλύτερες από εκείνες που προβλέπονται στην οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου, έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τα οικεία κράτη μέλη σε σχέση με την αντιμετώπιση της αιφνίδιας εισροής, σε μια κατάσταση εργαλειοποίησης των μεταναστών. Απέναντι στην τρέχουσα κατάσταση, τα οικεία κράτη μέλη πρέπει να εκτρέψουν πόρους για την προστασία της εδαφικής τους ακεραιότητας επιπλέον της διαχείρισης των υπηκόων τρίτων χωρών **ή των ανιθαγενών** που φθάνουν στα σύνορά τους ή που βρίσκονται ήδη στο έδαφός τους. Ως εκ τούτου, τα οικεία κράτη μέλη ενδέχεται να χρειαστούν χρόνο για να αναδιοργανώσουν τους πόρους τους και να αυξήσουν την ικανότητά τους, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη των οργανισμών της ΕΕ. Επιπλέον, ο αριθμός των αιτούντων στο πλαίσιο της διαδικασίας στα σύνορα θα είναι μεγαλύτερος απ' ό,τι υπό κανονικές συνθήκες και, ως εκ τούτου, το οικείο κράτος μέλος ενδέχεται να χρειάζεται περισσότερο χρόνο για να μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις χωρίς να επιτρέπει την είσοδο στο έδαφός του. Ωστόσο, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στην καταχώριση αιτήσεων από ανηλίκους και τα μέλη των οικογενειών τους, **καθώς και από αιτούντες των οποίων η ιδιαίτερη κατάσταση από πλευράς ευπάθειας το καθιστά αναγκαίο.**

- (25) [...] Όταν τα οικεία κράτη μέλη έρχονται αντιμέτωπα με βίαιες ενέργειες στα εξωτερικά σύνορά τους, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο προσπαθειών από υπηκόους τρίτων χωρών ή **ανιθαγενείς** να εισβάλουν μαζικά και με δυσανάλογα βίαια μέσα, τα οικεία κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο για να διατηρήσουν την ασφάλεια, τον νόμο και την τάξη και να διασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας απόφασης. **Οι βίαιες πράξεις στα σύνορα πρέπει να αποφεύγονται πάση θυσία, όχι μόνο για την προστασία της εδαφικής ακεραιότητας και της ασφάλειας του οικείου κράτους μέλους, αλλά και για τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της προστασίας των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών, ιδίως των οικογενειών και των παιδιών που αναμένουν την ευκαιρία να υποβάλουν αίτηση ασύλου στην Ένωση με ειρηνικό τρόπο.**
- (26) Το άρθρο 18 παράγραφος 9 της οδηγίας 2013/33/ΕΕ επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν προσωρινά λεπτομέρειες όσον αφορά τις υλικές συνθήκες υποδοχής διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στην οδηγία, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Η τρέχουσα κατάσταση έκτακτης ανάγκης αποτελεί εξαιρετική κατάσταση που δικαιολογεί την παροχή διαφορετικών υλικών συνθηκών υποδοχής, δεδομένου ότι έχει υπάρξει αιφνίδια και απρόβλεπτη ροή υπηκόων τρίτων χωρών **και ανιθαγενών** των οποίων οι υποθέσεις πρέπει να υποβληθούν σε επεξεργασία και οι οποίοι χρειάζονται φροντίδα στα σύνορα. Για τον λόγο αυτόν, στην τρέχουσα κατάσταση έκτακτης ανάγκης το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να μπορεί να παρεκκλίνει από τις απαιτήσεις της οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής και να παρέχει στους υπηκόους τρίτων χωρών και τους ανιθαγενείς προσωρινή στέγαση, η οποία θα πρέπει να προσαρμόζεται στις εποχικές καιρικές συνθήκες, και να καλύπτει τις βασικές τους ανάγκες, ιδίως μέσω της παροχής τροφής, νερού, ρουχισμού, κατάλληλης ιατρικής περίθαλψης και βοήθειας σε ευάλωτα άτομα, με πλήρη σεβασμό του δικαιώματος στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

- (27) [...] Όταν υποβάλλεται μεταγενέστερη αίτηση χωρίς νέα στοιχεία ή πορίσματα με μοναδικό σκοπό την καθυστέρηση ή την παρεμπόδιση της επιστροφής, τα κράτη μέλη μπορούν να τη θεωρούν απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου. **Δυνάμει του άρθρου 2 παράγραφος 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την οδηγία 2008/115/ΕΚ [...]** όσον αφορά τους [...] υπηκόους τρίτων χωρών που συλλαμβάνονται ή παρακολουθούνται σε σχέση με αντικανονική χερσαία, θαλάσσια ή εναέρια διέλευση των εξωτερικών συνόρων κράτους μέλους και στους οποίους δεν έχει, εν συνεχεία, χορηγηθεί άδεια ή δικαίωμα να παραμείνουν στο εν λόγω κράτος μέλος.

[...]

- (29) Η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία θα πρέπει να ενημερώνουν τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους ανιθαγενείς σχετικά με [...] τυχόν μέτρα που ενδεχομένως αποφάσισαν να εφαρμόσουν [...] σύμφωνα με την παρούσα απόφαση [...], [...] σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως εικάζεται ότι κατανοεί ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής. [...] **Οι πληροφορίες θα πρέπει να καλύπτουν ιδίως** τα σημεία που είναι προσβάσιμα για την καταχώριση και την υποβολή αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, [...] το πλησιέστερο σημείο όπου μπορούν να υποβάλουν τέτοια αίτηση, τη δυνατότητα προσβολής της απόφασης επί της αίτησης και τη διάρκεια των μέτρων.

- (30) Για την υποστήριξη του οικείου κράτους μέλους σε σχέση με την παροχή της αναγκαίας συνδρομής στους υπηκόους τρίτων χωρών **ή τους ανιθαγενείς** που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης, μεταξύ άλλων με την προώθηση δραστηριοτήτων οικειοθελούς επιστροφής ή με την εκτέλεση των ανθρωπιστικών καθηκόντων τους, οι οργανισμοί των Ηνωμένων Εθνών και άλλοι σχετικοί οργανισμοί-εταίροι, ιδίως ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης και η Διεθνής Ομοσπονδία Εταιρειών του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου, θα πρέπει να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση στα σύνορα υπό τους όρους που καθορίζονται στην οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής και στην οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου. Σύμφωνα με το άρθρο 29 της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, ο Ύπατος Αρμοστής του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες θα πρέπει να έχει πρόσβαση στους αιτούντες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται στα σύνορα. Για τον σκοπό αυτόν, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία θα πρέπει να συνεργάζονται στενά με τους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών και σχετικούς οργανισμούς-εταίρους.
- (31) Η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία θα πρέπει να εφαρμόζουν τυχόν μέτρα **που αποφασίζουν να λάβουν** δυνάμει της παρούσας απόφασης μόνο για όσο χρονικό διάστημα είναι απολύτως αναγκαίο για την αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης και, σε κάθε περίπτωση, για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες. Εάν η κατάσταση που οδήγησε στην εφαρμογή αυτών των ειδικών μέτρων παύσει να υφίσταται πριν από την εκπνοή της εν λόγω εξάμηνης περιόδου, τα οικεία κράτη μέλη θα πρέπει να διακόψουν αμέσως την εφαρμογή τους. Η Επιτροπή σε συνεργασία με τα οικεία κράτη μέλη και τους σχετικούς οργανισμούς της ΕΕ θα πρέπει να παρακολουθεί, να επανεξετάζει συνεχώς και να προτείνει, κατά περίπτωση, στο Συμβούλιο και στα οικεία κράτη μέλη την παύση της εφαρμογής των μέτρων της παρούσας απόφασης ή την ενδεχόμενη παράτασή τους μέσω πρότασης δυνάμει του άρθρου 78 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

- (32) Κατόπιν αιτήματος στήριξης που υποβάλλει η Λετονία, η Λιθουανία [...] ή η Πολωνία, οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να αξιολογήσουν τις ανάγκες τους σε συνεργασία με τα εν λόγω κράτη μέλη. Για να βοηθήσουν τα τρία κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ειδικές προκλήσεις ως αποτέλεσμα της εργαλειοποίησης μεταναστών από τη Λευκορωσία, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), **ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA) και [...] ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ)**, καθώς και τα κράτη μέλη, θα πρέπει να παράσχουν επαρκή στήριξη στη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πολωνία, δίνοντας προτεραιότητα στους αναγκαίους πόρους, και συνεχίζοντας παράλληλα να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των άλλων κρατών μελών που αντιμετωπίζουν μεταναστευτική πίεση.
- (33) **Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2019/1896 και για [...]** να βοηθήσει τα τρία κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ειδικές προκλήσεις ως αποτέλεσμα της εργαλειοποίησης μεταναστών, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), κατόπιν αιτήματος των οικείων κρατών μελών, [...] **παρέχει στήριξη ή αυξάνει** τη στήριξη του προς τα τρία αυτά κράτη μέλη. Στο πλαίσιο αυτό, κατόπιν αιτήματος ενός από τα εν λόγω κράτη μέλη, ο εκτελεστικός διευθυντής του Frontex θα πρέπει να δρομολογήσει ταχεία επέμβαση στα σύνορα ή επέμβαση επιστροφής για περιορισμένο χρονικό διάστημα στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους υποδοχής και να διαθέσει τους αναγκαίους πόρους. Επιπλέον, κατόπιν αιτήματος, ο Frontex [...] **παρέχει, ή αυξάνει την** παροχή, οποιουδήποτε άλλου είδους συνδρομής, όπως οι υπηρεσίες συγχώνευσης δεδομένων EUROSUR ή τα προϊόντα ανάλυσης κινδύνου, καθώς και τον απαραίτητο εξοπλισμό για την ενίσχυση της επιτήρησης των συνόρων. Η κατάσταση της εργαλειοποίησης των μεταναστών θα πρέπει επιπλέον να έχει ως αποτέλεσμα τη διενέργεια ειδικής αξιολόγησης τρωτότητας από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, μεταξύ άλλων για την αξιολόγηση τυχόν περαιτέρω αναγκών στήριξης.

- (34) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2303 και για [...] τη στήριξη των κρατών μελών εκείνων που αντιμετωπίζουν ειδικές προκλήσεις ως αποτέλεσμα της εργαλειοποίησης μεταναστών όσον αφορά την εφαρμογή των παρεκκλίσεων της παρούσας απόφασης, **ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA) [...]** θα πρέπει, κατόπιν αιτήματος των οικείων κρατών μελών, [...] να παρέχει στήριξη ή να αυξάνει τη στήριξή του, διαθέτοντας τους αναγκαίους πόρους στη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πολωνία, ιδίως μέσω της ανάπτυξης ομάδων υποστήριξης για το άσυλο ώστε να βοηθήσουν, μεταξύ άλλων, στην καταχώριση και την επεξεργασία των αιτήσεων, στον εντοπισμό και την αξιολόγηση των ευάλωτων σημείων, στη διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών υποδοχής ή στην παροχή των αναγκαίων υπηρεσιών μετάφρασης, εμπειρογνωμοσύνης και κατάρτισης.
- (35) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/794 και για [...] να βοηθηθούν τα τρία κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ειδικές προκλήσεις ως αποτέλεσμα της εργαλειοποίησης μεταναστών, **ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ),** κατόπιν αιτήματος των οικείων κρατών μελών, θα πρέπει να τα στηρίξει μέσω της αποστολής εμπειρογνομόνων, της διεκπεραίωσης κατά προτεραιότητα των αιτημάτων τους, της παροχής εξατομικευμένων προϊόντων ανάλυσης, όπως αξιολογήσεις απειλών, στρατηγικές και επιχειρησιακές αναλύσεις και εκθέσεις προόδου, καθώς και να συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη στην καταπολέμηση της διακίνησης μεταναστών και των συναφών εγκλημάτων.

- (36) Κατά περίπτωση, οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να προκηρύσσουν προσκλήσεις για εμπειρογνώμονες προκειμένου να ανταποκριθούν στο αίτημα της Λετονίας, της Λιθουανίας ή της Πολωνίας για στήριξη. Σε αυτή την περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται να παρέχουν το συντομότερο δυνατόν τους αναγκαίους εμπειρογνώμονες που διαθέτουν την κατάλληλη εξειδίκευση. Στο πλαίσιο ταχείας επέμβασης στα σύνορα ή επέμβασης επιστροφής από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συνεισφέρουν αντίστοιχα στην ανάπτυξη ομάδων από το μόνιμο σώμα, μεταξύ άλλων από την εφεδρεία ταχείας αντίδρασης, ή με όλο τον αναγκαίο εξοπλισμό, μεταξύ άλλων από το απόθεμα εξοπλισμού ταχείας αντίδρασης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ενθαρρυνθούν να στηρίζουν τη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πολωνία σε τυχόν μέτρα επιστροφής και στις δραστηριότητες προσέγγισης τρίτων χωρών.
- (37) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας απόφασης δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτών των στόχων.

- (38) Η παρούσα απόφαση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (39) [Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του **Ηνωμένου Βασιλείου και** της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη **Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση [...]** και στη **Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [...]**, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.]

Η

[Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του **Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας** όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη **Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, η Ιρλανδία γνωστοποίησε (με επιστολή της ...) την επιθυμία της να συμμετάσχει στην έκδοση και εφαρμογή της παρούσας απόφασης.]

- (40) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας απόφασης και, συνεπώς, δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στη εφαρμογή της.

- (41) Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, η παρούσα απόφαση πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (42) Λόγω του προσωρινού χαρακτήρα τους, τα μέτρα που θεσπίζονται θα πρέπει να ισχύουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα και να λήξουν μόλις παρέλθει η τρέχουσα κατάσταση έκτακτης ανάγκης.
- (43) Πρόσωπα που έχουν φθάσει στη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πολωνία από τη Λευκορωσία πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής της, εάν δεν έχουν ακόμη καταχωριστεί [...],

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα απόφαση θεσπίζει προσωρινά μέτρα υπέρ της Λετονίας, της Λιθουανίας και της Πολωνίας, με σκοπό τη στήριξή τους κατά τη διαχείριση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης που προκλήθηκε από τις ενέργειες της Λευκορωσίας, οι οποίες οδήγησαν στην αιφνίδια εισροή υπηκόων τρίτων χωρών **και ανιθαγενών** στο τρέχον πλαίσιο της εργαλειοποίησης μεταναστών στα εξωτερικά σύνορα.

Η παρούσα απόφαση δεν ισχύει για τους πολίτες Λευκορωσίας οι οποίοι ζητούν διεθνή προστασία στα κράτη μέλη που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΣΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ ΤΗΣ ΛΕΤΟΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Άρθρο 2

Διαδικασία ασύλου

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, η καταχώριση, σε σχέση με υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που συλλαμβάνονται ή εντοπίζονται κοντά στα σύνορα με τη Λευκορωσία μετά από παράνομη είσοδο ή αφού παρουσιαστούν στα συνοριακά σημεία διέλευσης, μπορεί να πραγματοποιηθεί το αργότερο τέσσερις εβδομάδες μετά την υποβολή της αίτησης, **με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται στα άρθρα 9 και 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 603/2013 (Eurodac).**
Η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί κατά μία εβδομάδα για επιτακτικούς λόγους που συνδέονται με τη δημόσια υγεία.

Η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία δίνουν προτεραιότητα στην καταχώριση των αιτήσεων από ανηλίκους και τα μέλη των οικογενειών τους, **καθώς και από αιτούντες των οποίων η ιδιαίτερη κατάσταση από πλευράς ευπάθειας το καθιστά αναγκαίο.**

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 25 παράγραφος 6 στοιχείο β), το άρθρο 31 παράγραφος 8 και το άρθρο 43 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία μπορούν να αποφασίζουν στα σύνορα ή στις ζώνες διέλευσής τους σχετικά με το παραδεκτό ή [...] την ουσία όλων των αιτήσεων που καταχωρίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 24 της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, για τους αιτούντες των οποίων η κατάσταση της υγείας απαιτεί στήριξη που δεν μπορεί να εξασφαλιστεί επαρκώς στα σύνορα ή στις ζώνες διέλευσης, μεταξύ άλλων και όταν αυτό καθίσταται εμφανές κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, η διαδικασία στα σύνορα παύει να εφαρμόζεται και στον αιτούντα χορηγείται άδεια εισόδου στο έδαφος προκειμένου να εξεταστεί η αίτηση, χωρίς απαραίτητα να ξεκινήσει εκ νέου η διαδικασία.

Εφαρμόζονται οι βασικές αρχές και εγγυήσεις του κεφαλαίου II της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου.

3. Η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία δίνουν προτεραιότητα στην εξέταση των αιτήσεων που [...] υποβάλλονται από ανηλίκους και τα μέλη των οικογενειών τους, **καθώς και από αιτούντες των οποίων η ιδιαίτερη κατάσταση από πλευράς ευπάθειας το καθιστά αναγκαίο.**

Η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία μπορούν να δίνουν προτεραιότητα στην εξέταση των αιτήσεων που είναι πιθανότερο να είναι βάσιμες ή προδήλως αβάσιμες.

[...]

[...]4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 43 παράγραφος 2 της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, η προθεσμία πριν από τη χορήγηση πρόσβασης στο έδαφος μπορεί να παραταθεί σε 16 εβδομάδες **από τη ημερομηνία υποβολής**, κατά τη διάρκεια των οποίων λαμβάνεται απόφαση σχετικά με την αίτηση, συμπεριλαμβανομένης της προσφυγής.

[...]5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 46 παράγραφοι 5 και 6 της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν τους κανόνες που ορίζονται στην παράγραφο 6 του εν λόγω άρθρου για όλες τις αποφάσεις που λαμβάνονται σχετικά με αιτήσεις που εξετάζονται στο πλαίσιο διαδικασίας στα σύνορα, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 3

Υλικές συνθήκες υποδοχής

1. Κατά παρέκκλιση από **τα άρθρα 17 και 18** της οδηγίας 2013/33/ΕΕ, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία μπορούν να θεσπίζουν προσωρινά διαφορετικές λεπτομέρειες όσον αφορά τις υλικές συνθήκες υποδοχής από τις προβλεπόμενες στα **εν λόγω άρθρα [...]**, όσον αφορά αιτούντες [...] που υπόκεινται στα μέτρα του άρθρου 2 παράγραφος 1 της παρούσας απόφασης. [...]
2. **Η παράγραφος 1 ισχύει με την επιφύλαξη του άρθρου 18 παράγραφοι 2 ως 5 της οδηγίας 2013/33/ΕΕ.**
3. **Οι λεπτομέρειες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καλύπτουν σε κάθε περίπτωση [...]** τις βασικές ανάγκες των αιτούντων, ιδίως τροφή, νερό, ρουχισμό, κατάλληλη ιατρική περίθαλψη και προσωρινό κατάλυμα προσαρμοσμένο στις εποχικές καιρικές συνθήκες, και με πλήρη σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

[...]

Ειδικές εγγυήσεις

1. Κατά την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία ενημερώνουν δεόντως τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους ανιθαγενείς **που υπόκεινται στην παρούσα απόφαση**, σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως εικάζεται ότι κατανοεί ο υπήκοος τρίτης χώρας **ή ο ανιθαγενής**, σχετικά με τα μέτρα που εφαρμόζονται, τα συγκεκριμένα σημεία τα οποία είναι προσβάσιμα για την καταχώριση και την υποβολή αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, ιδίως το πλησιέστερο σημείο όπου μπορούν να υποβάλουν αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, τη δυνατότητα προσβολής της απόφασης και τη διάρκεια των μέτρων.
2. Η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία δεν εφαρμόζουν τα άρθρα 2, 3, 4 και 5 για χρονικό διάστημα πέραν του απολύτως αναγκαίου για την αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης που προκάλεσε η Λευκορωσία, και σε καμία περίπτωση δεν υπερβαίνουν την περίοδο που ορίζεται στο άρθρο 10.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

[...]

Επιχειρησιακή στήριξη από [...] τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο

Κατόπιν αιτήματος της Λετονίας, της Λιθουανίας ή της Πολωνίας για στήριξη, ο **Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA)** [...] παρέχει ή αυξάνει την αναγκαία επιχειρησιακή στήριξη, ιδίως μέσω των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- α) ανάπτυξη ομάδων στήριξης για το άσυλο·
- β) καταχώριση των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας·
- γ) διευκόλυνση της αρχικής ανάλυσης των αιτήσεων ασύλου·
- δ) διεξαγωγή προσωπικών συνεντεύξεων των αιτούντων σχετικά με τις αιτήσεις τους και τις περιστάσεις της άφιξής τους·
- ε) στήριξη για την κατάλληλη ταυτοποίηση και αξιολόγηση των ευάλωτων αιτούντων·
- στ) στήριξη της διαχείρισης, του σχεδιασμού και της θέσπισης κατάλληλων προτύπων για τις εγκαταστάσεις υποδοχής·
- ζ) παροχή, στους αιτούντες ή δυνητικούς αιτούντες διεθνή προστασία, της πληροφόρησης και της ειδικής βοήθειας που ενδέχεται να χρειάζονται·

- η) παροχή εμπειρογνωμοσύνης, ιδίως όσον αφορά τις υπηρεσίες διερμηνείας και μετάφρασης, ακριβής και επικαιροποιημένη πληροφόρηση σχετικά με τις χώρες καταγωγής και γνώση του χειρισμού και της διαχείρισης των υποθέσεων ασύλου·
- θ) παροχή κατάρτισης στο προσωπικό των αρμόδιων ή άλλων αρχών·
- ι) άλλη ειδική στήριξη, ανάλογα με την περίπτωση.

[...]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 9

Συνεργασία και αξιολόγηση

1. **Κατά την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, [...] η Επιτροπή, οι αρμόδιοι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία συνεργάζονται στενά και αλληλοενημερώνονται τακτικά για την εφαρμογή της [...]. [...] Για τον σκοπό αυτό, τα οικεία κράτη μέλη** συνεχίζουν να υποβάλλουν όλα τα [...] δεδομένα που αφορούν [...] την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, μέσω του ενωσιακού δικτύου για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων.

2. **Κατά την εφαρμογή της παρούσας απόφασης**, η [...] Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία [...] **διατηρούν** τη στενή συνεργασία με τον UNHCR και σχετικούς οργανισμούς-εταίρους για τον καθορισμό των λεπτομερειών αναφορικά με τη στήριξη των αιτούντων στην τρέχουσα κατάσταση έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στην παρούσα απόφαση, την οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου και την οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής.
3. **Κατά την εφαρμογή της παρούσας απόφασης**, [...] η Επιτροπή, σε συνεργασία με τη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πολωνία, παρακολουθεί και επανεξετάζει συνεχώς την κατάσταση και προτείνει, κατά περίπτωση, την κατάργηση ή την παράταση της παρούσας απόφασης με πρόταση απόφασης του Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 78 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία παρέχουν στην Επιτροπή τις ειδικές πληροφορίες που απαιτούνται για τη διενέργεια της εν λόγω επανεξέτασης και για την υποβολή της πρότασης για κατάργηση ή παράταση, καθώς και κάθε άλλη **συναφή** πληροφορία που **αφορά την κατάσταση στα σύνορα με τη Λευκορωσία την οποία** μπορεί να ζητήσει η Επιτροπή.

Άρθρο 10

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

1. Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την [...] ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 9 και της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζεται έως έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος της.

3. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται [...] σε όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών, **εκτός από τους υπηκόους Λευκορωσίας, και στους ανιθαγενείς** που φθάνουν στο έδαφος της Λετονίας, της Λιθουανίας και της Πολωνίας από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης, καθώς και σε εκείνους που βρίσκονται ήδη στο έδαφος της Λετονίας, της Λιθουανίας και της Πολωνίας πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης ως αποτέλεσμα των ενεργειών του καθεστώτος της Λευκορωσίας και των οποίων οι αιτήσεις παροχής διεθνούς προστασίας δεν έχουν καταχωριστεί [...].
4. Η παρούσα απόφαση εξακολουθεί να εφαρμόζεται για τους αιτούντες των οποίων οι αιτήσεις παροχής διεθνούς προστασίας έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, έως ότου ληφθεί οριστική απόφαση σχετικά με τις αιτήσεις τους [...].

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος
